

Jongeren veilig

Handleiding bij vermoedens van seksueel misbruik of andere ongewenste situaties.

Aanleiding

De overheid heeft veel aandacht voor huiselijk geweld. Via de publiekscampagnes 'Kindermishandeling stopt nooit vanzelf' en 'Voor een veilig thuis' worden burgers aangemoedigd om in actie te komen als ze ongerust zijn over de thuissituatie van mensen in hun omgeving. Op 1 juli 2013 wordt de wet Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling voor beroepskrachten ingevoerd. Het doel van de wet is geweld in privésituaties zo vroeg mogelijk te signaleren en te stoppen. Deze wet is geschreven is voor betaalde professionals, maar biedt ook voor vrijwilligersorganisaties aanknopingspunten.

Concreet geldt de Wet verplichte Meldcode voor de sectoren: gezondheidszorg, onderwijs, kinderopvang, maatschappelijke ondersteuning, jeugdzorg en justitie. De verplichting geldt niet voor vrijwilligersorganisaties. Wanneer zij op eigen initiatief een stappenplan opstellen, juicht de overheid dit toe.

Toch kiezen we ervoor om een aantal zaken op rijtje zetten en die duidelijk communiceren: voor de bescherming van jongeren én onze vrijwilligers.

Wie is vrijwilliger van stichting the International Award for Young People: mensen die op vrijwillige basis (en) onbetaald activiteiten uitvoeren namens het bestuur van de stichting. Zij vallen onder de verantwoordelijkheid van onze organisatie. Awardbegeleiders en beoordelaars die in dienst zijn bij een organisatie of school en die activiteiten ondernemen met deelnemers vanuit hun eigen organisatie of school, zijn geen vrijwilligers van de stichting.

Wat is er:

1. Stappenplan van MOVISIE bij vermoedens van kindermishandeling en seksueel misbruik
2. Gedragscode Award NL als onderdeel van Vrijwilligerscontract
3. VOG van alle vrijwilligers
4. Workshop 'jongeren veilig' met aandacht voor visie, verantwoordelijkheden, documenten, aandacht voor eigen gedrag van volw. die met jongeren werken, signalen van kindermishandeling of seksueel misbruik.

1. Stappenplan Award NL bij vermoedens van kindermishandeling, seksueel misbruik

De wet Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling is geschreven voor instellingen waar vooral professionals werken. De instelling stelt een stappenplan (meldcode) op en de professionals volgen dit stappenplan bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling. Vrijwilligers binnen de organisatie zijn niet verplicht de vijf stappen te volgen. **Als zij zich zorgen maken over de thuissituatie van cliënten of bewoners, kunnen zij deze neerleggen bij de professionals van de instelling.**

De vijf stappen van de meldcode zijn:

- Stap 1: breng signalen in kaart
- Stap 2: overleg met een collega en raadpleeg eventueel het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK) of het Steunpunt Huiselijk Geweld (SHG)
- Stap 3: spreek met de mogelijke pleger, tenzij de veiligheid dit niet toelaat
- Stap 4: weeg het geweld of de kindermishandeling
- Stap 5: beslis: organiseer hulp of meld.

Het is dus belangrijk als er binnen de Award organisatie 1 aanspreekpunt is voor vrijwilligers (of anderen) die zich zorgen maken over jongeren.

Wat is het belang van één aanspreekpunt?

Het voorkomt dat vrijwilligers met teveel mensen binnen de organisatie hun zorgen delen. Dat levert vaak weinig op en is met het oog op de privacy van de deelnemers onzorgvuldig en onwenselijk. Het is belangrijk dat het bestuur van de vrijwilligersorganisatie de benoeming van de aandachtsfunctionaris intern communiceert. Zo weten vrijwilligers bij wie zij binnen de organisatie terecht kunnen met hun zorgen en hun vragen. Dit vergroot de kans dat zorgen van vrijwilligers worden opgepakt en een problematische situatie wordt opgelost.

Wat zijn de taken van een aandachtsfunctionaris?

De aandachtsfunctionaris luistert naar de zorgen van vrijwilligers. Na een gesprek kan de aandachtsfunctionaris advies vragen aan het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK) of aan het Steunpunt Huiselijk Geweld (SHG). Een mogelijk advies is om als aandachtsfunctionaris, eventueel samen met de vrijwilliger, een gesprek aan te gaan met de betrokkene(n) over de geuite zorgen. Het AMK1 kan ook adviseren een melding te doen zodat de situatie kan worden onderzocht. Het AMK zet hulp in gang zodra er duidelijk is hoe de situatie in elkaar steekt. De aandachtsfunctionaris laat de vrijwilliger daarop weten of er actie wordt ondernomen.

Pascalie Cup, directeur Award NL, is aandachtsfunctionaris met als back-up 1 bestuurslid: Nelleke de Kruik.

2) Gedragscode voor vrijwilligers:

Is onderdeel van de vrijwilligersovereenkomst:

10. Gedragscode

Award Nederland vindt het belangrijk dat jongeren op een veilige manier kunnen deelnemen aan het Awardprogramma. Hierbij is een veilige omgeving, een veilige expeditie en een veilige sociale omgeving van groot belang. Daarom hebben wij als stichting voor al onze vrijwilligers deze gedragscode opgesteld.

In mijn benadering naar jongeren,

- zorg ik voor een omgeving en een sfeer waarbinnen een jongere zich veilig en gerespecteerd voelt.
- ga ik positief en met respect met een jongere om zodat zijn/haar waardigheid niet wordt aangetast.
- geef ik hen enthousiaste en constructieve feedback.
- stimuleer ik hun zelfstandigheid en zelfredzaamheid.

Tijdens activiteiten met jongeren,

- gebruik ik als rolmodel geen alcohol of drugs en vermijd ik roken en agressief taalgebruik.
- zal ik ruwe, psychologische of seksueel getinte activiteiten of taal niet toestaan.
- vermijd ik onnodig fysiek contact en situaties waarin ik alleen ben met een jongere.
- bescherm ik een jongere naar vermogen tegen vormen van ongelijkwaardige behandeling en seksueel misbruik en ziet er actief op toe dat de gedragscode door iedereen die bij deelnemers is betrokken, wordt nageleefd.
- Neem ik geen (im-) materiële vergoeding aan van de jongeren of zijn ouders die niet in de rede zijn.

Door deze vrijwilligersovereenkomst en de gedragscode te ondertekenen bevestig ik dat ik bovenstaand gelezen heb, begrepen heb en vanuit deze afspraken met jongeren werk aan het Awardprogramma.

Voor akkoord ondertekend te op d.d.

Vrijwilliger:

Namens The International Award for Young People, the Netherlands:

3. Opvragen van VOG's

Als organisatie zijn we verantwoordelijk voor de vrijwilligers die onder de paraplu van de stichting werken. Vrijwilligers die via scholen of instellingen met jongeren aan de Award werken, vallen onder die verantwoordelijkheid. (staat benoemd in sub licenties en vrijwilligerscontract, wordt uitgelegd in trainingen). Dit betekent dat wij VOG's moeten overleggen voor onze vrijwillige, als onderdeel van onze verantwoordelijkheid.

Signaal december 2014: tot nu toe weinig VOG's binnen.

Vraag: betalen wij of de vrijwilliger de kosten voor de VOG? 30,-

Plan van aanpak 2015:

- Uitzoeken hoe we digitale aanvragen kunnen uitzetten (Pascalle juni)
- Overzicht compleet maken van de mensen die onder onze verantwoordelijkheid vallen: Amy en Daphne = ambassadeurs, Franck = beoordelaars, Pascalle = bestuur en individuele Awardbegeleiders: sept okt 2015

4. Workshop voor alle vrijwilligers

Tijdens de landelijke Award bijeenkomst februari 2015 dit uitleggen tijdens de workshop 'Jongeren Veilig' en de verzending van de VOG's aankondigen (digitaal of per post).